

Cena Kurjera:

W Warszawie: podana jest w nagłówku numeru wieczornego.

Na prowincji: i w Cesarstwie: opłata za przesyłkę i koszt ekspedycji: rocznie rs. 3, półrocznie rs. 1 kop. 50, kwartalnie kop. 75, miesięcznie kop. 25.

Oddzielna przedpłata na jedno tylko wydanie Kurjera przyjmowaną być nie może.

Numer pojedynczy wieczorny kop. 5, poranny w dniu powszednim k. 3, w niedziele i święta k. 5.

Uzis: Piotra Męczennika.
Czwartek: Katarzyny Seneskiej P.
Piątek: Filipa i Jakoba Apost.
Sobota: Zygmunta Kr. i Atanazego.

KURJER WARSZAWSKI.

Wychodzi i rozsyła się dwa razy dziennie na Warszawę i na prowincję. W niedziele i święta uroczyste wychodzi tylko rano, w poniedziałki i dni poświęcone tylko wieczorem.

ROK SZESZCZDZIESIĄTY PIĄTY.

Ogłoszenia i prenumeratę przyjmuje kantor Kurjera Warszawskiego codziennie od godziny 8-ej rano do 8-ej wieczorem, w niedziele i święta od godziny 10-ej rano do 1-ej w południe.

Wschód słońca o godzinie 4 minut 36
Zachód 7 19
Długość dnia godzin 14 minut 29.
Przybyło 6 51

Wschód księżyca o godzinie 7 minut 39 w.
Zachód 4 59 r.
Wysokość wody na rzece Wiśle stóp 2 cali 0
Dziś o godzinie 4-ej zrana ciepła 11° R

Cena ogłoszeń

Reklamy: za jeden wiersz pierwszy raz 25 kop., każdy następny raz 20 kop.

Nekrologja: za jeden wiersz 15 kop.

Zwyczajno i mało ogłoszenia w numerach porannych, z wyjątkiem niedzielnych i świątecznych, zamieszczane nie będą.

Ogłoszenia do Kurjera przyjmuje także Biuro Ogłoszeń Reichmana i Frendlera, ulica Senatorska nr 18.

Niedziela: Znal. sw. Krzyża i Aleks.
Poniedziałek: Florjana M. i Moniki.
Wtorek: Piusa V Papieża.
Sroda: Jana Apostoła w Oleju.

Numer niniejszy wyszedł z druku o godzinie 6-ej rano.

KALENDARZ.

Imiona słowiańskie. — Dziś Sławogosta, jutro Chwaława.

Zgromadzenia: Posiedzenie członków sekcji V-ej Towarzystwa popierania przemysłu i handlu. (Lokal Towarzystwa, Ordynacka 2—godzina 8 wieczorem.) — Sesja zgromadzenia magistratu warszawskich. (Sala magistratu—godzina 8 w południu.)

Koncerta: Ostatni większy wieczór Towarzystwa muzycznego. (Sala Redutowa—godzina 8 wieczorem.)

Teatry: Teatr Wielki: dziś „Właściciel Kuźni” (po czechach dawniejszych); jutro „Trubadur” (występ pani Arkłowej) i „Wesele w Ojcowie”; — teatr Rozmaitość: dziś „Głofa-Głofa”; jutro „Broń niewieścia” i „Oj młody, młody!”; — teatr Mały (przy ulicy Daniłowiczowskiej): dziś przedstawienie charakterystyka, fizjognomisty i prestidigitatora p. Faustini (Dutkiewicza); jutro „Wesele Oliwetty”. (Godzina 7 i pół wieczorem.)

Z Towarzystwa popierania przemysłu i handlu.

Wczoraj o godzinie 8-ej wieczorem odbyło się posiedzenie sekcji IV-ej Towarzystwa, pod przewodnictwem jej prezesa, dziekana Przyszańkiego, w asystencji zastępcy p. Aleksandra Makowieckiego i sekretarza p. Brodzkiego.

Po odczytaniu protokołu poprzedniego zebrania—przystąpiono do pierwszego punktu porządku dziennego, a mianowicie do wniosku p. Juszczyka o sądach rzemieślniczych.

Wniosek to dawno znany, kilkakrotnie na tem miejscu streszczany. Wyznaczona dla opracowania wniosku sekcja delegacja, zgodziła się z konkluzjami wnioskodawcy i zaproponowała poczynienie u właściwych władz starań o wyznaczenie sędziego specjalnego do sądenia spraw pomiędzy rodzicami terminatorów i majstrami, tak w sporach pierwszych przeciw drugim o złe traktowanie, złe uczenie i nie-

dopełnianie warunków, jako też naodwrot, w sporach drugich przeciw pierwszym o samowolę, odbieranie terminatorów przed oznaczonym terminem i t. p. Dalej w sprawach czeladzi i majstrów, również co do pretensyj jednych jak drugich.

Co zaś do dróg, któremi starania te czynić należy, odnieść się radzono najprzód do metropolii w Petersburgu, a jednocześnie do prezesa zjazdu sędziów pokoju miasta Warszawy, oraz o poparcie do właściwych władz.

Głównym motywem wniosku jest nawał spraw u sędziów pokoju, który załatwianie spraw rzemieślniczych, szybkiego rozstrzygnięcia wymagających, zbyt powolnem czyni.

Na zdanie delegacji zgodzili się wszyscy i takowe też przyjętem zostało.

Wniosek drugi, p. Makowieckiego, w kwestji zwiększenia liczby szkół rzemieślniczych, również nie jest nowością dla śledzących bieg czynności Towarzystwa.

Wiadomo, że uczniów rzemieślniczych jest wielkie mnóstwo, do 15,000, że szkół rzemieślniczych jest mało, bo tylko 22 z 43-ma klasami, że zatem zaledwie jakaś część potrzebujących wykształcenia elementarnego, takowe otrzymać może, podczas gdy prawo wymaga świadectwa z ukończenia szkoły do postąpienia wyżej w hierarchji, czyli do wyzwolenia na czeladnika.

Delegacja, do opracowania wniosku uproszona, wszystkie te rzeczy wzięła na uwagę—obliczyła, że utrzymanie jednej klasy rocznie kosztuje około rs. 360 i dzieląc przekonania wnioskodawcy, że liczbę szkół zwiększyć trzeba, proponowała wystąpić do p. prezydenta, jako głównego opiekuna, pod którego nadzorem pozostają cechy, aby, jeżeli zarząd miejski nie może zwiększyć funduszu na szkoły rzemieślnicze przeznaczonego—15,000 rs. wynoszące—wyjedał u władzy naukowej polecenie, aby do nauki rzemieślniczej młodzi pożyczone niejako być mogły sale szkół elementarnych rządowych i prywatnych. Szkoły te przedstawiają ogólną sumę 67-ku klas—co by dało możność pomieszczenia przeszło 2,500 terminatorów. Te pomocnicze klasy szkół rzemieślniczych miałyby tylko na celu ucze-

nie czytania, pisanie i pierwszych zasad rachunków. W klasach takich terminatorzy pozostawiliby rok jeden—a na utrzymanie owych klas delegacja proponuje, aby była ściągana opłata w połowie od majstrów, w połowie od rodziców, którzy pozwolili pokryć wydatki na nauczyciela, służbę i inne potrzeby.

Konkluzje te wywołały bardzo obszerną dyskusję, w której brali udział pp. Makowiecki, Brodzki, Feist, Juszczyk, Roguski i kilku innych.

Proponowano, aby przedstawiający zarządowi miejskiemu tak wielką potrzebę, jaka jest w istocie szkół rzemieślniczych, prosić o zwiększenie funduszu. Uważano opłaty specjalne od rodziców, najczęściej bardzo biednych, za niemożliwe. Dalej mówiono toż samo o biedniejszych majstrach, którzy na opłatę za naukę swoich dzieci nieraz nie mają. P. Juszczyk, dzieląc rzemiosła na dwie różne kategorie, a mianowicie: mogące posyłać uczniów w niedzielę do szkoły, jak ślusarstwo, kowalstwo, siodlarstwo i wiele innych—i nie mogące tego czynić, jak szewstwo, krawiectwo, rękawicznictwo i t. p., w których robota nieraz jeszcze rano w niedzielę wykończoną i odnoszoną być musi, powtarzał znany swój wniosek podzielenia szkół rzemieślniczych na niedzielne i poniedziałkowe wieczorne. Ztąd znów wyrodziła się kwestja potrzeby jeszcze większego funduszu.

Godzono się wreszcie na opłatę pewnego drobnego podatku specjalnego, z warunkiem jednak, aby ją ponosili nie tylko majstrowie cechowi, ale i konsensusowi.

Ostatecznie postanowiono prosić zarząd Towarzystwa o wystąpienie do pana prezydenta miasta z prośbą o powiększenie funduszu szkolnego, a w razie otrzymania odmownej odpowiedzi, o przedstawienie wniosków delegacji z powyższymi poprawkami.

Trzecim punktem porządku dziennego był nowy zupełnie wniosek p. Łuniewskiego.

Pan Ł., zwracając uwagę na pewien nadmiar rzemieślników w Warszawie, podczas gdy prowincja na brak ich się skarży, szuka sposobów zaradzenia temu obopólnemu złomu i proponuje, aby Towarzy-

24)

Wspomnienia pruskiego oficera

z r. 1870.

Spisał

JÓZEF ROGOSZ.

Dalszy ciąg.

Lulu.

Trzyjemny to był chłopiec, choć nie powiem, by był ładny. Oczy miał siwe, ale bystre, włos płowcy, fizjognomję wynędzniałą, ale jeszcze dziecięcą, bo dopiero kończył lat trzynastcie. Lubiliśmy go wszyscy, a jak w piechocie bywają psy pułkowe, które bęben wożą, tak Lulu był wspólnym synem śmiertelnych huzarów. Każdy żołnierz znał go i każdy uważał go za część swego jestestwa. Szczególnie kochali go starsi, którzy w domu własnych synów zostawali.

Pierwszy raz zobaczyłem Lulu na dzień przed strzelaniną pod Saarbrücken. Był wtedy zapłakany, bo żołnierze nasi chcieli go koniecznie zostawić na ziemi niemieckiej.

Przyprowadzili go do mnie, bym orzekł, co mają z nim zrobić.

— Co ty za jeden? — zapytałem.

— Biedny chłopiec — odrzekł.

— Widzę, żeś biedny... Lecz jak się nazywasz, z jak pochodzisz?

— Nazywam się Ludwik Hannusch i pochodzę z Berlina.

— Masz rodziców?

— Tylko matkę, straganiarkę, lecz ona taka jest biedna, że mnie nie mogła wyżywić, ja zaś nie umiałem na chleb zapracować. Aby jej ulżyć, postanowiłem pójść na wojnę.

— A jakim sposobem dostałeś się aż tu?

— W Berlinie wlaźłem do wagonu pod ławkę.

— Tak jest, panie poruczniku! — potwierdził jeden z żołnierzy, brwi groźnie ściągając. — *Der Kerl* całą drogę leżał pod ławką i nawet nie zakaszał... Zobaczyliśmy go dopiero tu, na granicy. X

Niezwykły ten chłopczek zrobił na mnie jaknajlepsze wrażenie.

Spojrzenie miał sprytne, a na jego twarzy, mimo wieku dziecięcego, malowała się energia. Gdy na dalsze zapytanie, co właściwie pragnie robić, odrzekł mi rezolutnie, iż chce iść z nami na wojnę i szczególnie szukać, powiedziałem żołnierzom, by mu nie złego nie czynili, sam zaś po instrukcje udałem się do generała, dowodzącego naszym korpusem. Ten, wysłuchawszy mnie, rzekł, że chłopiec może zostać.

Mały Ludwik tak tem był uszczęśliwiony, że z wielkiej radości aż się rozplakał i po kilkakroć w rękę mi nie pocałował. Gdy w kilka dni później między naszymi żołnierzami rozeszła się wiadomość, iż syn Napoleona III-go, nazywany powszechnie Lulem, znajdował się w bitwie pod Saarbrücken, wtedy huzarzy zaczęli także małego Hanuscha „Lulem” nazywać, i pod tem imieniem znał go potem cały korpus.

Nie omyliłem się, przypuszczając na pierwsze wzmianienie, że Lulu miał spryt niepospolity. Wkrótce złożył tego pierwsze dowody.

Z początku jeździł na furgonach, idących tuż za

wojskiem, ale już nazajutrz po bitwie pod Wörth, ku wielkiemu mojemu zdziwieniu, ujrzałem go na doskonałym mule, w czapce francuskiej i z francuskim pałaszem u boku. Za pasem miał sześciostzałowy rewolwer ostro nabity. Zabawnie teraz wyglądał, czapka bowiem nakrywała mu całą głowę i połowę twarzy. Jak się później okazało, broń i czapkę wziął z pobojuwiska, mule zaś zabrał z jakiejś stajni, którą właściciel zostawił na lasce opatrności.

Gdy następcą tronu pruskiego, dowodzący naszą armją, dowiedział się o nim, kazał go przed siebie przyprowadzić.

Chłopiec bardzo mu się podobał, bo na zapytania odpowiadał bez zająknięcia, przytem w ruchach był sztywny i kłaniał się jak żołnierz. Po skończonym raporcie następcy tronu dał mu dziesięciomarkówkę i kazał mu zrobić według własnego pomysłu dwa uniformy: jeden na codzień, drugi od parady. Prócz tego polecił naszemu pułkownikowi, żeby dla chłopca postarał się o stosownego wierzchowca. Odtąd Lulu został wielkim człowiekiem.

Uniformy, które otrzymał, były na pół wojskowe, na pół fantastyczne. Krawiec, stosując się do instrukcji, nie szczędził barw, wyszywań, sznurów, świecidełek.

Gdy rotmistrz Ernest, ujrzawszy Lulu w pełnej parady, powiedział mu, że jest teraz podobny do pierwszego szambelana króla Birmy, chłopiec tak się tem ucieszył i taki był z tego dumny, że odtąd wyglądał jak paw odęty. Ale mimo to nie był zuchwały; przeciwnie, każdy rozkaz starszych spełniał bez szemrania i w marszu oddawał nam często wielkie usługi.

(Dalszy ciąg nastąpi.)

stwo popierania przemysłu i handlu rozesało kwestjonariusz, na który odpowiedzi poinformowałyby, gdzie mianowicie jakich rzemieślników brak, jakie są warunki zarobku, jakie środki utrzymania, jakie ceny roboty i t. p. Dalej żąda on, aby dane te posłużyły do wysyłki biedę w Warszawie cierpiących rzemieślników w cwe potrzebujące ich miejscowości, choćby nawet z pewną na przesiedlanie się zapomogą.

Dyskusja była również dosyć żwawa. Najprzód wystąpiono przeciw zapomogom i uciekaniu się po nie do ofiarności publicznej. P. Juszczyk wyjaśnił, że obecnie potrzebujące rzemieślników miejscowości udają się do cechów, które zapewniwszy się deklaracjami, że wysłany rzemieślnik znajdzie na miejscu robotę po odpowiedniej cenie i środki utrzymania, wysyłają żądanych pracowników. W ten sposób cech krawiecki w ostatnich kilku latach wysłał około 500 czeladzi krawieckiej.

Następnie zauważono, że tego rodzaju informacje musiałyby być zbierane periodycznie i że w ten sposób utworzyłyby się musiało biuro pośrednicze, co przechodziłby zakres działalności Towarzystwa. W końcu proponowano, aby raczej zebrać dane, jak mianowicie kraj jest w rzemieślników zaopatrzony.

Ostatecznie postanowiono wniesku tego nie popierać, a natomiast zachęcić do odwoływania się do cechów w razie potrzeby.

Nakoniec prezes odczytał odezwę sekcji piątej o wybór dwóch członków do delegacji, zając się mającej rewizją ogólną taryfy celnej.

Przytem prezes zauważył, że sekcja drobnego przemysłu zbyt różnorodna ma w sobie żywioły, aby dwóch członków wystarczyć mogło do tej poważnej pracy i zaproponował utworzenie delegacji samej sekcji IV-tej, któraby najprzód swój projekt zmian obróbiła. Do delegacji powołano pp. Makowieckiego, Juszczyka, Feista i Czajkowskiego, z prawem zapraszania osób, które za stosowne uzna.

Na tem posiedzenie o godzinie 10-ej zakończono.

J. Wł.

Pogrzeb biskupa Wnorowskiego.

Lublin 28-go kwietnia.

„Nie mamy już naszego pocziwego biskupa” — te proste słowa dotąd powtarzają mieszkańcy miasta i diecezji i powtarzali z oczyma pełnymi łez przy oddaniu ostatniej posługi jego szczątkom.

Gdziekolwiek się obrócić, zewsząd rozlega się płacz; spotykamy tłumy ludzi wszelkiej wiary i narodowości, dążące za zwłokami pasterza a na twarzach wszystkich nieklamane uczucie żalu. Kilkaście mil pieszo, z najdalszych punktów diecezji, dążyły kompanje wieśniaków do Lublina na oddanie ostatniej posługi zmarłemu. Z parafji szanieckiej, gdzie ś. p. biskup Wnorowski był długoletnim proboszczem, przybyły nie deputacje, ale całe wsie włościan, a z bliższych okolic, kto tylko mógł, dążył do Lublina dla zwiększenia smutnego orszaku.

Napływ ludu był tak znaczny, że uznano potrzebę utworzyć z obywateli miejskich i mieszkańców straż honorową do pilnowania porządku i ścisłego wykonania ułożonego z całą ogólnością programu uroczystego pogrzebu.

Do godziny piątej w niedzielę tłumy pobożnych nawiedzały zwłoki, następnie dla uniknięcia wypadku przy natłoku, utworzony został od drzwi pałacu do kościoła katedralnego po obu stronach gęsty szpaler z trzymających się pod ręce członków straży honorowej, w celu przepuszczania środkami deputacji, duchowieństwa i rodziny.

Zaraz po godzinie 6-ej po południu, według programu, wyruszył z pałacu smutny orszak złożony z bardzo liczego duchowieństwa, któremu przewodniczył czcigodny arcybiskup warszawski, łącznie z biskupem Kulińskim. Smutne pieśni religijne, płacz rodziny i publiczności, głosy dzwonów ze wszystkich świątyń tutejszych, wszystko to sprawiało niedoopisaną przykre wrażenie. Oczy wszystkich zwróciły się na skromną dębową, nie malowaną, stosownie do woli dostojnego nieboszczyka, trumnę, w której spoczywały zwłoki ukochanego pasterza, niesione na barkach ludzi stanowiących czoło miejscowego obywatelstwa.

Po ustawieniu zwłok na odpowiednio według możliwości najstaranniej przybrany katafalku, przemówił do zebranych ks. kanonik Boldok, proboszcz drugiej parafji Lublina, serdeczny przyjaciel zmarłego; następnie duchowieństwo ukończyło modły, a chór amatorów pod przewodnictwem p. A. Czarneckiego odśpiewał przy akompaniamencie muzyki, złożonej również z amatorów, piękne „Salve Regina”.

Na drugi dzień, czyli w poniedziałek, już od godziny 6-ej zrana rozpoczęło się nabożeństwo odprawianiem przez miejscowe duchowieństwo zakonne

nocturnów, przeplatanych mszami przy bocznych ołtarzach.

Sumę celebrował JE. ks. arcybiskup Popiel, w asystencji liczego duchowieństwa, podczas której mowę wygłosił kanonik: kapituły lubelskiej i sędzia surogat konsystorza ks. Jacewski, amatorowie zaś wykonali piękną mszę żałobną Moniuszki.

Po odśpiewaniu przez biskupów i prałatów wzniesienia *castrum doloris*, smutny pochód wyruszył z kościoła katedralnego na cmentarz miejscowy w następującym porządku.

Dzieci z ochron i sali sierot, ubodzy zakładów dobroczynnych i szpitali, cechy z chorągiewami i wszystkie miejsce we bractwa, uczniowie szkoły technicznej drogi żelaznej nadwiślańskiej, szkoły prywatnej realnej, gimnazjum lubelskiego, uczennice zakładów naukowych prywatnych i gimnazjum żeńskiego w poprzecznych szeregach, kahal żydowski; wieńce: od gminy izraelskiej lubelskiej z napisem w języku hebrajskim słów „on był prawdą”, od członków chóru kościelnego, od służby dworskiej, od służby żeńskiej, od czeladzi stolarskiej, od korporacji rzemieślniczych, od młodzieży lubelskiej, od parafjan miasta Siedlec, od parafjan Konopnicy, od sióstr bernardynek, od uczennic pensyj pp. Sękowskich, p. Zaleskiej, p. Mejer, p. Swierczyńskiej, od sierot, od uczennic zakładu rękodzielniczego dla kobiet i subiektów handlowych, kupców lubelskich, arcybractwa z Warszawy, Towarzystwa dobroczynności, przemysłowców lubelskich, obywateli miasta Lublina, od dozorców kościelnych, od techników lubelskich, urzędników drogi żelaznej nadwiślańskiej, od puławian, od matek i dzieci, od prawników lub., od Towarzystwa lekarskiego lubelskiego, od ziemian lubelskich, od redakcyj *Gazety lubelskiej* i *Gazety kieleckiej*, od alumnów seminarjum kieleckiego i lubelskiego, od rodziny i przyjaciół itd. itd., niepodobna spamiętać, a wszystkie piękne, olbrzymie, bądź metalowe, bądź też z żywych kwiatów i liści, ozdobione prześlicznymi szarfami i pełnymi uznania napisami.

Za wieńcami postępowały ogromne szeregi duchowieństwa w następującym porządku: zakonnicy wszystkich istniejących tutaj reguł klasztornych, alumn seminarjum, duchowieństwo świeckie z diecezji sandomierskiej, kieleckiej i lubelsko-podlaskiej, kanonicy kolegiaty zamojskiej, kanonicy kapituły kieleckiej, kanonicy i prałaci kapituły lubelskiej, biskupi Kuliński i Sotkiewicz, a następnie arcybiskup, celebrujący z insygnjami swojej godności.

Dopiero teraz postępował ośmiokonnny karawan z drogiemi szczątkami, które następnie zdjęli i ponieśli na własnych barkach obywatele wiejszy, dalej obywatele miejscy, urzędnicy, kupcy i przemysłowcy, mieszczanie przybyli z miast pomniejszych i wieśniacy. Za trumną postępowała dygnitarze miejscowi w strojach galowych, rodzina i najbliżsi.

Na cmentarzu, po odprawieniu modłów, przemawiali ks. biskup Kuliński, ks. Karol Mlecze, proboszcz parafji Garbów i dr Janiszewski.

Po wykonaniu śpiewów chóralnych, zwłoki ś. p. biskupa złożone zostały w tym samym grobie, w którym przed miesiącem złożone zostały zwłoki jego matki. Taka była ostatnia wola czcigodnego nieboszczyka.

Orszakowi pogrzebowemu towarzyszył naród w ilości co najmniej 20,000, który w znacznej liczbie składali inowiercy, chrześcijanie i izraelici.

Straż honorowa umiejętnym postępowaniem utrzymała znakomity porządek i dlatego odbyło się bez najmniejszego wypadku.

Tak więc, odbyło się wszystko według programu w należytych porządku, jak przystało smutnemu obrzędowi; naród żałem i płaczem, a nawet rykiem bolesnym, umiał okazać miłość, cześć i uwielbienie dla prawości i cnoty prawdziwej, wykażal swoją wdzięczność za pożyteczną, aczkolwiek krótką działalność na polu trudnej pracy, śmiertelne szczątki spoczęły w grobie i „nie mamy już naszego pocziwego biskupa”.

Usnął snem sprawiedliwego, bo był sprawiedliwym, a jak napisali na wstędze wieńca izraelici: „on był prawdą”.

Takiemu człowiekowi swojska ziemia musi być lekka, bo ją ukochał, bo ją zrosił potem pracy użytecznej, bo spełnił żyjąc na niej swoje posłannictwo, jak Bóg przykazał. Sam był człowiekiem — i w każdym cześć godność człowieka, ludzie mu więc łzami i serdecznym żalem usłali drogę do wieczności.

* * *

Inny korespondent przesyła nam następujące uzupełniające szczegóły.

Kondukt miał długości przynajmniej wiorstę.

Ponieważ po zmarłym pasterzu nie pozostało żadnego funduszu, wszystko więc prawie dostawiono z ofiar albo bezpłatnie.

Ofiarowano sukno do wybijania kaplicy, światło,

kwiaty i t. d. Fotografie nieboszczyka rozehwytywane. Dwa portrety kredką, roboty pani Urban-skiej, zakupiono tego dnia, w którym się ukazały. Mąż jej, utalentowany malarz, ofiarował się zrobić bezinteresownie portret nieboszczyka olejny do pałacu biskupiego, tych samych rozmiarów, co portrety poprzedników (wielkość naturalna).

Wieńce, częścią złożono do grobu, częścią zanie-siono do kościoła, zaś wszystkie z żywych kwiatów rozehwytywano kawałkami na pamiątkę.

Żydzi do trumny złożyli pergaminowy zwitek przykazań boskich.

Gazeta polska * podaje pogłoskę, iż gmina żydowska z powodu zgonu ś. p. biskupa Wnorowskiego ma obserwować post jedynomiesieczny, oraz iż obywatele Lublina i okolic, bez różnicy wyznania, deklarowali wysoką sumę na wzniesienie kaplicy imienia Wnorowskiego na cmentarzu.

WIADOMOSCI BIEŻĄCE.

= Z powodu istnienia dwóch stacyj kolei żelaznych noszących jedną nazwę Dąbrowa, położonych w odległości 4 wiorstowej jedna od drugiej, zachodzą opóźnienia w odbiorze korespondencji przeznaczonej do stacyj Dąbrowa-awangrodzka, a wysyłanej do Dąbrowy-wiedeńskiej. Z tego powodu oddział pocztowy w Dąbrowie prosi korespondentów mających stosunki w Dąbrowie-awangrodzkiej, aby listy otwarte i zamknięte, jak niemniej pakiety i przesyłki pod opaską adresowali: „Dąbrowa-awangrodzka” albo „Dąbrowa-Golonóg”, a wtedy korespondencja będzie przesyłana wprost z wagonu pocztowego do wspomnianej stacyj i bezzwłocznie po przyjeździe pociągów oddawana interesantom. Co do listów pieniężnych oraz rekomendowanych, jako też posyłek, adresować je należy „przez Dąbrowę wiedeńską do Dąbrowy iwangrodzkiej”, ponieważ w Dąbrowie-Golonogu przesyłki i listy wartościowe nie są wydawane.

= Mieszkańcy Czerniakowa i Mokotowa czynią u władzy starania o utworzenie w tych miejscowościach dwóch nowych parafji. Dotąd pierwsza z tych wsi, posiadająca ładny kościół, należy do parafji wilanowskiej, mieszkańcy zaś Mokotowa należą do parafji św. Aleksandra w Warszawie.

= Kapelan szpitala w Mieni, ks. Dydyński, z powodu ciężkiej choroby został uwolniony od dotychczasowych obowiązków a miejsce kapelana objął ks. Mareinkowski, dotychczasowy administrator parafji Trojanów.

= Za wylosowane w dniach 31-ym marea i 1 ym kwietnia r. b. listy zastawne Towarzystwa kredytowego ziemskiego, oraz za kupony płatne dnia 22-go czerwca, kasa główna Towarzystwa dopełnia wcześniejszej wypłaty, potrącając za brakujące dni procent w stosunku 5% rocznie.

= Dnia 28-go maja, o godzinie 2-ej po południu, odbędzie się jedenaste doroczne zgromadzenie akcjonariuszów Towarzystwa przemysłowego Lilpop, Rau i Loewenstein w Warszawie.

= Pomocnik głównodowodzącego wojskami, jen. bar. Krüdener, w dniu wczorajszym wyjechał do Włocławka.

= Z teatru i muzyki.
— z — Zdolna feljetonistka, panna Aniela Tripplinówna, dała na scenę Rozmaitości komedję jednoaktową: „Hrabia rejent”, którą obaczyliśmy wczoraj.

Treść jej w kilku słowach następująca.
Hrabia Stanisław Rostkowski, powróciwszy do kraju po długiej wędrowce, zastał majątek zrujnowany.

Nie tracąc ducha, a licząc się z warunkami czasu, bierze się do pracy, poświęca zawodowi praktycznemu rejenta, syna kształci na lekarza, zrywa z przesądami arystokratycznymi, które w położeniu jego byłyby nietylko śmiesznym anachronizmem, ale i kulą u nogi.

Inaczej kobiety, żona i siostra hrabiego...

Słabym naturom trudniej zerwać z błyszczącą przeszłością, z przesadami urodzenia, z tradycją magnacką.

Przy najlepszej woli brudzą mu one i psują dzieło podźwignięcia pracą i trzeźwością fortuny.

Wtedy hrabia wpada na pomysł ekscentryczny udawania wobec kobiet apoplektyka.

Pod grozą katastrofy, którą każde ziryutowanie się może wywołać, dobra żona i pocziwa siostra przyjmują wszystkie wyroki męża, godzą się nawet na wydanie córki za jakiegos inżyniera.

Ten ślub był widocznie najgorętszym z marzeń hrabiego, ostatniem słowem jego systemu.

Zaledwo bowiem ukochana Wandzia powróciła od ołtarza z Bienieckim, hrabia odkrywa zgromadze-

nej rodzinie kilkoletnią mistyfikację i rozumne jej pobudki, które doprowadziły do podźwignięcia domu z upadku.

Wątpimy, aby autorka w udanej chorobie organicznej szukała ogólnego lekarstwa na przesady rodzinowe i nieopatrzność, gubiącą pochylone ku ruinie majątki.

Naukę, którą daje, musimy zlokalizować w rodzinie rabiotwa Rostkowskich, gdzie okazała się lekarstwem istotnie zbawczym.

Sztuka p. T. nie jest komedią, bo nie przedstawia charakterów, lecz tylko pewne wyobrażenia, które wysła w świat, wcielone w pewne figury, do wygłoszenia prawd lub paradoksów z góry przeznaczonych.

Farsa nie jest, bo mało w niej powikłania fantastycznego, a zawiele barw sentymentalnych, czasem nawet posępnych.

Jest ona arabeskiem, rzuconym na tło znanych dyssonanсів społecznych. Kwestja, którą podnosi, zapewne nigdy rozwiązana nie będzie: napiętnowana ona jest stygmatem długowieczności, jak historia.

Cokolwiek przyniosą wieki postępu i cywilizacji, zawsze „urodzenie” będzie ludzilo się wyższością praw swoich nad zasługą i pracą, a zasługą i pracą będą czuły swą słuszną dumę wobec pasywnego użytkownika. Temu nie zaradzi hrabia Stanisław, nawet gdyby naprawdę dostał apopleksji.

Obrazek panny Tripplinówny napisany jest zgrabnie i wdzięcznie; widać, że autorka zna świat, który szkicuje, gruntownie; sylwetki tego świata, zwłaszcza księżnej Izabelli, mają wierność fotograficznego zdjęcia. Rzecz napisana przytem bardzo ładnym, prawdziwie literackim językiem.

Hrabia rejent” znalazł wyborczych przedstawicieli na scenie warszawskiej. P. Leszczyński rolę wrzaskomego sangwinika grał z należytem cieniowaniem i ludzającą charakterystyką; pani Niewiarowska z wysoką miarą artystyczną i zachowaniem form niezmiernie szlachetnych odtworzyła postać hrabiny Heleny, gnębionej gorączkową troską o życie męża; pani Ostrowska doskonale była księżną.

Pomniejsze role wykonali poprawnie pp. Ostrowski, Wolski, Galasiewicz i Waliszewski, tudzież panie Czakówna i Nowakowska.

* Szereg występów pani Arkłowej, zdobywa młodej artystce coraz sympatyczniejsze u publiczności warszawskiej uznania.

Wczorajsze wykonanie „Fausta”, w ogóle udatne pod względem całości, przedstawiło znów talent pani Arkłowej w korzystnym świetle.

Z natury zasobów wokalnych śpiewaczki, ze scenicznego jej temperamentu wynikało, że w partii Małgorzaty najsilniejszy nacisk przypaść musiał na momenta dramatyczne. Drugi akt, głównie dla artystki pole popisu, traktowany w całości ze szczerem uczuciem, miał chwile rzeczywistego natchnienia.

Zdarzały się one szczególnie w kwartecie, w którym pani Arkłowa umiejętnie zachowywała stopniowanie w skali uczuć, od rzewnej tklivosti aż do namiętnych wybuchów.

Ładnie była śpiewana początkowa ballada, najmniej wrażenia sprawiała arja z klejnotami, do której głos primadonny jest nieco przyćmiony.

W scenie kościelnej nie zbrakło śpiewaczce siły, co dobrze świadczy o wytrzymałości jej organizacji artystycznej.

P. Myszyga był przy głosie i śpiewał ślicznie. Wykonanie arji drugiego aktu odznaczało się gustem i artystycznym wykończeniem szczegółów; w kwartecie i w duecie z Małgorzatą artysta rzucał frazesy pełne zapachu i ognia.

Pp. Seideman i Chodakowski dzielnie głównym bohaterem towarzyszyli.

= W sprawie publicznej.

Ś. p. Piotr Fiorentini, b. kapitan wojsk polskich, kawaler legji honorowej, następnie urzędnik skarbowy, zapisał w r. 1858-ym całą swą galerję obrazów, kilkadziesiąt sztuk liczącą, na własność miasta Warszawy.

Było życzeniem ofiarodawcy, wyrażonem w akcie ostatniej woli, aby obrazy te zostały pomieszczone w odpowiednich salach, otwartych dla publiczności, a noszących jego nazwę, pragnął bowiem w ten sposób dać zawiązek galerji publicznej i zachęcić innych posiadaczy do pomnażania zbiorów.

Darowiznę tę w całej osnowie zarząd miasta przyjął i początkowo obrazy umieścił w salach dla publiczności otwartych, trwało to jednak niedługo, gdyż sale przeznaczono na inny cel i obrazy usunięto.

W kilka lat później pokazano je, lubo nie wszystkie w pałacu brühlowskim, w obu jednak razach było uderzającym, że najcenniejszego obrazu Matki Boskiej, Corregia, którego posiadaniem testator najbardziej się szczycił i który przechowywał w umyśl-

nie na to sporządzonej szafce, ani za pierwszym, ani za drugim razem na widok publiczny nie wystawiono.

Po tak długim daremnie oczekiwaniu spełnienia woli testatora, pozostali synowiec p. Julian Fiorentini, w imieniu swoim i bliższych nieboszczyka, czuje się w obowiązku publicznie zapisać ten przypomnieć i odniósł się w tym celu do naszego pisma.

W obecnym czasie, gdy Towarzystwo sztuk pięknych zamierza urzeczywistnić myśl wzniesienia dla siebie gmachu, przy pomocy ofiarności całego kraju, zarząd miasta, dający ciągle dowody troskliwości o dobro mieszkańców, mógłby może wyjednać u władz wyższych otrzymanie bezpłatnie placu (np. przy ulicy hr. Kotzebue wprost pałacu brühlowskiego) i oddać takowy Towarzystwu, pod warunkiem, aby w swym gmachu stałe pomieściło obrazy po ś. p. Fiorentinim pozostałe.

W razie gdyby się to okazało niemożliwym, może dałby się wymyślić inny sposób zadosyćuczynienia woli testatora i spełnienia zobowiązań, przez miasto względem zapisodawcy przyjętych.

= Gimnazjum na Pradze.

Sprawa gimnazjum na Pradze została, jak wiadomo, ostatecznie rozwiązana.

Obecnie robią się wszelkie porządki w świeżo wybudowanym domu p. Mintera, gdzie gimnazjum ma się mieścić.

Lekeje w niższych klasach rozpoczyna się, jak słyszeliśmy, zwykłym porządkiem, zaraz po wakacjach.

= Uniformy kolejowe.

Tutejsze zarządy kolejowe parę dni temu otrzymały polecenie od ministerjum komunikacji, aby wszystka bez wyjątku służba nosząca uniformy zdjęła dotychczas używane naramienniki.

Jednocześnie zawiadomiono zarządy, iż niezadługo zawiadowcy, ich pomocnicy i telegrafści otrzymają mundury zrobione krojem rosyjskim.

= Roboty wodociągowe.

Na kilku alejach ogrodu Saskiego rozłożono rury wodociągowe.

Roboty będą rozpoczęte w połowie przyszłego miesiąca.

= Kąpiel rzeczna i ratunek.

Z powodu rozpoczętej kąpeli rzecznej, warszawskie Towarzystwo ratunkowe zarządziło stosowną pomoc na wypadek tonięcia, którego z kąpiących się. Z dniem jutrzejszym na Wiśle ma się już znajdować łódź ratunkowa.

= Wyjaśnienie.

Z powodu artykułu p. n. „Pożyczki na raty”, umieszczonego wczoraj w rannym numerze, właściciel kantoru wekslu, p. Dawid G., prosi nas o wyjaśnienie, że przy otrzymaniu ostatniej raty wręczył pani A. K. sztukę pożyczki premjowej, z odmiennym numerem, obowiązując się takowy zamienić później na właściwy.

Na razie właściciel kantoru żadanego numeru nie posiadał, gdyż ten był złożony wraz z innemi w depozycie bankowym, z kądem takowy za dni kilka ma podnieść.

Nadto p. G. okazał nam książkę sznurową, na dowód, że pani A. K. wniosła ostatnią ratę w dniu 25-ym marca, a że według zobowiązania wręczenie pożyczki we 20 dni po wniesieniu ostatniej raty winno nastąpić, zwłoka więc nie jest tak wielką.

Podając te wyjaśnienia, nadmieniamy, że skoro sprawa wniesiona została na drogę prawną, o prawidłowości zatem tego postępowania orzecze władza kompetentna.

= Smutne rozezarowanie.

W dniu wczorajszym, już po wyjściu orszaku ślubnego z jednego z kościołów tutejszych, zbliża się do panny młodej jakaś kobieta otoczona kilkorgiem dzieci.

Zanim obecni mogli przeszkodzić spotkaniu, nieznajoma oznajmia, że pan * * * jest ojcem przyprowadzonych dzieci.

Chciała ona przeszkodzić ceremonji ślubnej, przyszła jednak zapóźno.

Policja usunęła ową kobietę, lecz pani młoda odrazu powzięła stanowczą decyzję powrócić do domu rodzicielskiego, oświadczając, że męża nie chce już widzieć.

= Sprzeniewierzenie.

W dniu onegdajszym praktykant kantorowy B., otrzymawszy sumę 1,500 rs. dla wniesienia do Banku polskiego, ułotnił się bez wieści.

Ucieczkę spostrzeżono w parę godzin później. Pryncypał natychmiast udał się do rodziców zbiega, którzy zobowiązali się pokryć skradzioną sumę.

Dzięki jednak energicznemu poszukiwaniom, młodzieniec już wczoraj rano został odnaleziony u pewnej damulki, z którą miał razem wyjechać za granicę.

Pieniądzy przy B. nie znaleziono, więc indagowano „damę”.

Ta początkowo wszystkiego się zapierała, gdy jednak pogroźono jej więzieniem, całkowitą sumę oddała.

Co jest oryginalne, że pieniądze w 15-tu sturublowych banknotach były schowane w bujnych włosach tej damy...

= Pożar.

Wczoraj o godzinie 5-ej po południu w stronie Powazek pokazały się gęste kłęby dymu.

Palilo się przy ulicy Burakowskiej, w drewnianym, parterowym domku z facjatkami, połączonym z drugim, również drewnianym domkiem, należącym do gminy Młociny.

Ogień gwałtownie objął oba budynki, a następnie płomienie objęły drewnianą szopę, w której mieścił się skład kości, oraz komórkę także drewnianą.

Gdy straż przybyła, wszystkie te budynki stały już w płomieniach.

Brak wody w bliskości, nie pozwalał myśleć o stłumieniu pożaru, a i umiejscowienie go udało się tylko dzięki pomyślnemu kierunkowi wiatru.

Pożar trwał trzy godziny.

= Pomniejsze kradzieże.

Przy ulicy Granicznej pod nrem 7-ym z mieszkania p. J. S. otworzonego wytrychami, skradziono garderobę i różne przedmioty, na sumę rs. 130.— Przy ulicy Tamka pod nrem 23-ym z mieszkania p. A. G., skradziono pieniądze i biżuterję, na sumę rs. 130.— Przy ulicy Żelaznej pod nrem 8-ym z mieszkania p. G. G. skradziono koleszki i broszkę z brylantami wartości rs. 440; koleszki odebrano od służącej Fajgi Owieczka.— Przy ulicy Śliskiej pod nrem 31-ym z mieszkania p. G. C. skradziono futro, garderobę, i pościel, na sumę rs. 140. Oprócz tego spełniono 7 pomniejszych kradzieży, na ogół sumę rs. 375.

= Z kieszni.

Pani E. F. w przejściu przez ulicę Grzybowską skradziono z kieszeni sukni woreczek z różnemi ważnemi dokumentami i gotówką w kwocie rs. 225.

Podjętym w kradzieży trzech starozakonni zostali przytrzymani.

Na Krakowskim-Przedmieściu kupcowi Michałowi N. skradziono portmonetkę, w której znajdowały się pieniądze, w kase i różne przedmioty, na ogólną sumę rs. 2180.

Podjętym pada na czterastoletniego wyrostka Michała O.

= Na uczynku.

W dniu wczorajszym stróż domu nr 21 w Alejach Jerozolimskich przytrzymał jakiegoś człowieka obciążonego łupem.

Był to złodziej, który przed chwilą okradł jednego z lokatorów.

W kancelarji cyrkulowej poznano w nim znanego już z dawniejszych kradzieży Zygmunta W.

= Amatorka kapeluszy.

Na Chłodnej pod nrem 20-ym przy wystawce z damskiem kapelusznami, przystąpiła jakaś kobieta, która rozbiwszy szklę, wybrała sobie jeden odpowiedni do jej gustu i twarzy, a gdy zabierała się do odejścia, przytrzymała została z kapeluszem.

Odprowadzona do cyrkulu przy spisaniu protokołu nazwała się Matyldą Wener.

= Upadek.

Na Pradze Marjanna W. siedząc na wozie przed szynkiem zdrzemnęła się, a straciwszy równowagę spadła na kamienie, przyczem uległa niebezpiecznemu rozbiciu głowy i złamała rękę.

Nieprzytomną po udzieleniu pomocy lekarskiej, odwieziono do szpitala.

= Dzieciobójstwo.

W miejscu ustępem na Nalewkach pod nrem 13-ym znaleziono zwłoki kilkotygodniowego niemowlęcia.

Sądząc z pewnych oznak na ciele, można przypuszczać morderstwo.

Zwłoki zostały zabezpieczone celem wyprowadzenia śledztwa sądowego.

WSKAZÓWKI PRAKTYCZNE

Niszczzenie brodawek na ciele.

Pojawiają się one najczęściej na rękach, a chociaż niebolesne, są zawsze nie mile i żenujące dla siebie i dla drugih. Brodawki pojawiające się pojedynczo, z wątkiem dnem, a rozszerzające się ku górze, dają się wygubić za pomocą przewiązywania jedwabną nitką, którą się nakłada u podstawy narostu, tuż przy samej skórze. Węzeł zacieśnia się codziennie, zniknięcie nowotworu następuje po kilku lub kilkunastu dniach. Jeśli brodawki są małe, owalne i gęsto rozsiadane po skórze, tak, że przewiązywanie nie daje się zastosować, należy je napuszczać kilka razy na dzień albo solą amoniakową, albo wodą wapienną, albo nareszcie wodą gulardową. Do środków „babskich”, jakie bywają używane w powyższym celu, często nawet z dobrym skutkiem, zalicza się sok cytrynowy, a także sok, wyciśnięty z surowej cebuli. Jeśli powyższe środki złego nie usuwają, a operacja połączona z chwilowym bólem nas nie odstrasza, należy się odwołać do wypalania za pomocą piekielnego kamienia (lapisu). Ponieważ jednak nieumiejętne obchodzenie się z lapsem nasuwa dużo niebezpieczeństwa, a samo wypalanie wymaga zazwyczaj uprzedniego wycięcia narostu, a ztąd wprawy i znajomości rzeczy, dlatego też z zastosowaniem tego środka — radzimy odwoływać

Redaktor Wacław Szymanowski. — Wydawca Gustaw Gebethner.